Tillbyggnad till Nationalmuseet ”Nya Nationella”

Arkitekturtävling i två steg

Tävlingsprogram

Innehåll

Tävlingsprogram ... 1
1. TÄVLINGSINBJUDAN ... 4
1.1 Arrangör, tävlingens karaktär och syfte ... 4
1.2 Rätt att delta ... 4
1.3 Pris och inlösningar ... 5
1.4 Juryn ... 5
1.5 Godkännande av tävlingsprogrammet och tävlingsregler ... 6
1.6 Överlåtelse av programdokument ... 6
1.7 Tävlingens språk ... 6
1.8 Tävlingstid ... 6
2. TÄVLINGSTEKNISKA UPPGIFTER ... 7
2.1 Programdokument ... 7
2.2 Frågor om tävlingen ... 8
2.3 Avgörande av tävlingen, publicering av resultat och utställning av tävlingsförslag ... 8
2.4 Fortsatta åtgärder efter tävlingen ... 8
2.5 Nyttjanderätt till tävlingsförslagen ... 9
2.6 Återlämnande av tävlingsförslagen ... 9
2.7 Försäkring av tävlingsförslagen ... 9
3. TÄVLINGSUPPDRAG ... 10
3.1 Tävlingsuppdragets bakgrund ... 10
3.1.1. Nationalmuseets verksamhet och mål ... 10
3.1.2. Nya Nationella – ett nytt verksamhetskoncept ... 10
3.1.3. Nationalmuseibyggnadens skeden ... 11
3.2 Tävlingsområde ... 14
3.3 Tävlingsområdet och detaljplanen ... 16
3.4 Stadsstrukturella grunder ... 17
3.5 Beaktande av byggnadsskydd ... 17
4. ANVISNINGAR FÖR PLANERINGEN ... 19
4.1 Allmänt ... 19
4.2 De nuvarande lokalerna ... 19
4.3 Lokalerna i tillbyggnaden ... 20
4.4 Utomhusområden ... 24
4.5 Mark och byggbarhet ... 25
4.6 Kommunalteknik, teknikrum ... 25
4.7 Miljö-, hälso- och livscykelaspekter ... 26
4.8 Trafik och tillgänglighet ... 26
4.9 Omfattning, kostnader, tidtabell ... 27
5. RUMSPROGRAM ... 28
6. GRUNDER FÖR BEDÖMNING AV TÄVLINGSFÖRSLAGEN ... 29
7. ANVISNINGAR FÖR UTARBETANDE AV FÖRSLAG ... 30
7.1 Dokument som krävs, första steget ... 30
7.2 Framställningssätt ... 30
7.3 Tävlingssekretess ... 31
7.4 Inlämnande av tävlingsförslagen ... 31

1. TÄVLINGSINBJUDAN

1.1 Arrangör, tävlingens karaktär och syfte

Museiverket, Finlands nationalmuseum och Senatfastigheter arrangerar en allmän arkitekturtävling i två steg för planeringen av en tillbyggnad till Nationalmuseet.

Tillbyggnaden skall uppförs i anslutning till den historiskt värdefulla huvudbyggnaden, som är ritad av Herman Gesellius, Armas Lindgren och Eliel Saarinen. Tillbyggnaden skall göra det möjligt att producera stora och krävande internationella utställningar på Nationalmuseet. Förutom för utställningar bör de anpassningsbara lokalerna även lämpa sig för många typer av kultur-, konst- och fritidsevenemang, konferenser och tillställningar. Tillbyggnaden skall också rymma Nationalmuseets huvudsakliga restaurangtjänster inklusive terrasser.

Den nuvarande museibyggnaden, tillbyggnaden och den öppna gårdsparken, som används året runt av olika gemenskaper och sammanslutningar och för stadsevenemang året runt, skapar en unik helhetsupplevelse. Kärnan i konceptet går ut på att erbjuda ett mångkulturellt perspektiv på det finländska samhället, dess kulturarv och utveckling. ”Nya Nationella” är en funktionell och arkitektonisk nytolkning av begreppet nationell. Tillbyggnaden symboliserar kulturens förändringskraft och idén att den nationella identiteten byggs upp på en mångkulturell värdegrund och på ett gemensamt ansvar för framtiden.

Den nya tillbyggnaden bör vara estetiskt, tekniskt och ekonomiskt hållbar och genomförbar. Dess dialog med den historiska byggnaden, som för tankarna till nationalromantiken, bildar en tilltalande, ambitiös och intresseväckande arkitektonisk helhet. Den nya tillbyggnaden fungerar som vår tids tolk av Finlandsbilden, och den skall förverkligas enligt kraven för ren miljövänlig teknik, hållbart byggande och ekologiskt tänkande. Tillbyggnaden skall skapa förutsättningar för växlande utställningar, evenemang och föreställningar som anordnas av museet eller av olika aktörer.

1.2 Rätt att delta

Det första steget i tävlingen är öppet för alla medborgare i länder som hör till Europeiska unionen och omfattas av dess upphandlingslagstiftning enligt gällande avtal och lagar. Av de förslag som godkänts till det första steget i tävlingen väljer juryn till det andra steget ut 2–5 tävlingsförslag som bedömts vara bäst och mest utvecklingsbara. De som väljs till det andra steget ges anvisningar för vidareutveckling utifrån bedömningen av det första steget.

Första steget:
- Det första steget är öppet för alla medborgare i länder som hör till Europeiska unionen och omfattas av dess upphandlingslagstiftning enligt gällande avtal och lagar.
- En grupp som uppfyller kraven kan bestå av också medlemmar från länder som varken hör till Europeiska unionen eller omfattas av dess upphandlingslagstiftning.

Andra steget:
- Planeringsgruppen kan kompletteras när det andra steget inleds.

- Tävlingsförslagets upphovsman, minst en medlem i planeringsgruppen, ska ha den behörighet som i Finland krävs av huvudprojekterare och ansvariga arkitekter och som förutsätts för uppdraget (exceptionellt krävande/MM1/601/2015). (I byggnadsplaneringskedet förutsätts detta även i fråga om ombyggnadsuppdrag. Behörighetskravet uppfylls också fördelat inom planeringsgruppen; en person behöver inte uppfylla alla behörighetskrav.)
- Planeringsgruppen ska under det andra steget innefatta de konstruktions-, och landskapsexperter samt experter på VVS, automatik och kylning som uppdraget kräver. Vidare kan gruppen bestå av geo- och elexperter. (Experterna förbinder sig inte till hela planeringsgruppen i vidareplaneringsskedet. Experterna för planeringsgruppen väljs separat i genomförandeplaneringsskedet.)

En upphandlingsannons om arkitekturtävlingen har publicerats i Tillägg till Europeiska unionens officiella tidning Ted - Tenders Electronic Daily:
2019/S 005-007846

1.3 Pris och inlösningar

I tävlingen utdelas sammanlagt högst 220 000 euro i pris och inlösningar. Tävlingsjuryn besluter om hur summan fördelas.

De bästa tävlingsförslagen belönas så att 1:a priset är minst 80 000 euro och 2:a priset minst 40 000 euro. Juryn kan välja att lösa in meriterade förslag. Inlösningssumman är minst 12 500 euro. Prisen och inlösningssummorna delas ut efter att det andra steget i tävlingen har avgjorts.

Förslagsställarna som valts till det andra steget får när det andra steget inleds i förskott en prissumma som motsvarar inlösningssumman (12 500 euro), vilket utgör en del av det slutliga priset. Alla förslagsställarna som valts till det andra steget belönas med ett pris som uppgår till minst 20 000 euro (innefattar förskottssumman 12 500 euro).

Finlands Arkitektförbund tar enligt tävlingsreglerna ut en avgift på 7 procent av alla pris och inlösningssummor. Prisen betalas via Finlands Arkitektförbund.

Prisen och inlösningssummorna i tävlingen har beviljats skattefrihet i Finland.

Juryn kan genom ett enhälligt beslut dela ut den summa som reserverats för prisen även på annat sätt i enlighet med Finlands Arkitektförbunds tävlingsregler.

1.4 Juryn

I juryn ingår

Ordförande:
Senatfastigheter, operativ direktör, arkitekt SAFA Juha Lemström

Övriga medlemmar:
Undervisnings- och kulturministeriet, överdirektör Riitta Kaivosoja
Museiverket, generaldirektör Juhani Kostet
Finlands nationalmuseum, överdirektör Elina Anttila
Museiverket, överarkitekt, arkitekt SAFA Helena Hirviniemi
Museiverket, arkitekt Tomi Nikander
Helsingfors stad, enhetschef, arkitekt SAFA Janne Prokkola

Helsingfors stad, sektorchef, arkitekt SAFA Mikko Aho
Second Thought Placemaking Agency, producent Jaakko Blomberg
Arkitekt SAFA, professor Jyrki Tasa, utsedd av Finlands Arkitektförbund
Arkitekt SAFA, Jaana Tarkela, utsedd av Finlands Arkitektförbund

Juryns sekreterare:
arkitekt SAFA Jyrki Tiensuu

Juryn anlitar följande experter:
Stadsmiljösektorn vid Helsingfors stad, chef för tillståndsteamet, arkitekt SAFA Ulla Vahtera
Landskapsarkitekt Gretel Hemgård
Vidare kan juryn även höra andra experter som den anser vara nödvändiga.

1.5 Godkännande av tävlingsprogrammet och tävlingsregler

Tävlingsarrangören, juryn och Finlands Arkitektförbunds tävlingskommitté har godkänt detta tävlingsprogram inklusive bilagor.

I tävlingen iakttas detta tävlingsprogram och Finlands Arkitektförbunds (SAFA) tävlingsregler. (www.safa.fi/kil).

Tävlingen är hemlig, även under det andra steget.

1.6 Överlåtelse av programdokument

Tävlingsprogrammet kan laddas ner via webbplatsen för tävlingen på adressen www.uusikansallinen.fi. De tävlande skall registrera sig i planeringstävlingens projektbank (Buildercom Oy) via länken på webbplatsen för tävlingen, varefter de kan ladda ned alla programdokument per e-post via en nedladdningslänk som de fått efter att de registrerat sig. Registreringsuppgifterna används under tävlingen endast för att skicka eventuella fortsatta anvisningar och eventuellt tilläggsmaterial till de tävlande. Projektbanken administreras under tävlingen enligt kraven på tävlingssekretess av en part som är oberoende av juryn. Allt utgångsdatamaterial i tävlingen hittas fr.o.m. den 10 januari 2019 i Buildercoms mappar för dokument och tilläggsbrev.

1.7 Tävlingens språk

Tävlingens språk är finska. Tävlingsprogrammet finns också att få på svenska och engelska. Bilagorna är skrivna på finska och tävlingsförslaget ska sammanställas på finska eller svenska. Om det finns skillnader mellan de olika språkversionerna av texterna är den finska versionen avgörande.

1.8 Tävlingstid

Tidtabell:
Steg 1
- Tävlingen börjar den 10 januari 2019.
- Ett inledningsseminarium hålls i Nationalmuseets auditorium den 28 januari 2019 kl. 12.00–16.00.
- Tävlingsfrågor ska inlämnas senast den 14 februari 2019 kl. 12.00.
- Juryns svar på tävlingsfrågorna publiceras den 21 februari 2019.

- Tävlingen avslutas den 4 april 2019 kl. 15.00.
- Det första steget i tävlingen avgörs senast den 11 juni 2019.
- De som väljs till det andra steget i tävlingen informeras om detta efter att det första steget har avgjorts.
- De som valts till det andra steget ges förslagsspecifika tilläggsanvisningar

Steg 2
- Tävlingen börjar efter att det första steget har avgjorts och tilläggsanvisningar har getts.
- Tävlingsfrågor ska inlämnas senast den 28 augusti 2019 kl. 12.00.
- Juryns svar på tävlingsfrågorna publiceras den 6 september 2019.
- Tävlingen avslutas den 18 oktober 2019 kl. 15.00.
- Målet är att det andra steget i tävlingen avgörs före utgången av november 2019.

2. TÄVLINGSTEKNISKA UPPGIFTER

2.1 Programdokument

Detta tävlingsprogram och dess bilagor:

bilaga A1: tävlingsprogrammet på finska (text + schematiska bilder) PDF
bilaga A2: tävlingsprogrammet på svenska (text + schematiska bilder) PDF
bilaga A3: tävlingsprogrammet på engelska (text + schematiska bilder) PDF

bilaga B1: Utdrag ur detaljplanen, PDF (1:1 000)

bilaga C1: Nationalmuseet, Häkälä och Vaunuvaja + gårdsområdet, ritningar, DWG
bilaga C2: Längd- och tvärsektioner av Nationalmuseet och intilliggande byggnader, DWG
bilaga C3: Utgrävningsnivåer, PDF
bilaga C4: Fasader, Nationalmuseet, Häkälä, Vaunuvaja, Halkopiha och Linnanpiha, PDF

bilaga D1: Halkopiha, DWG (zip)
bilaga D2: Linnanpiha DWG (zip)
bilaga D3: Datamodell, terrängmodellering och ytmodeller av byggnadernas exteriör utgående från 3D-punktmolnsdata. (Modellerna ska bifogas tävlingsdokumenten inom svarstiden för tävlingsfrågorna under det första steget i tävlingen i filformatet SKP, FBX och OBJ+MTL.)

bilaga E1: Fotografier som valts till bakgrund för perspektivbilder för tävlingen, PDF
bilaga E2: Mall för JPG-perspektivbilden för tävlingen
bilaga E3: Serie av bilder på Nationalmuseet 1902–2018

bilaga F1: Nationalmuseet, sammanfattning av byggnadens historia
bilaga F2: Nationalmuseet, kulturhistorisk värdering

bilaga G1: Sirkka Kopisto, Suomen kansallismuseo, kansallisromanttisen kauden rakennusmonumentti

Tävlingsprogrammet med bilagor kan laddas ned på tävlingens webbplats (se punkt 1.6 i tävlingsprogrammet).

2.2 Frågor om tävlingen

De tävlande har rätt att begära tilläggsutredningar om tävlingsprogrammet av juryn enligt tävlingstidtabellen. Frågorna ska skickas på finska eller svenska till e-postadressen kirjaamo@museovirasto.fi

I meddelandefältet skrivs texten ” Uusi Kansallinen, kilpailukysymykset”.

Frågorna ska förses med en pseudonym och de behandlas anonymt. Frågorna och juryns svar publiceras på finska på webbplatsen för tävlingen.

2.3 Avgörande av tävlingen, publicering av resultat och utställning av tävlingsförslag

Steg 1

Alla tävlingsförslag som godkänts för bedömning ställs ut på webbplatsen för tävlingen innan det 1:a steget i tävlingen avgörs. Allmänhetens bedömningar av tävlingsförslagen kommer att publiceras på webbplatsen för tävlingen och juryn kommer att utnyttja responsen i sin bedömning av tävlingsförslagen.

Efter att det 1:a steget i tävlingen har avgjorts offentliggör juryn pseudonymerna för de bidrag som valts till det 2:a steget på webbplatsen för tävlingen.

Steg 2

Målet är att det 2:a steget i tävlingen ska avgöras före utgången av november 2019. Förslagsställare till belönade och inlösta förslag informeras omedelbart om tävlingens resultat. Tävlingsresultatet offentliggörs i samband med ett separat informationsmöte.

De tävlingsförslag som godkänts till det 2:a steget i tävlingen ställs ut på webbplatsen för tävlingen innan tävlingen avgörs. Planscher på tävlingsförslagen ställs ut på Nationalmuseet innan det 2:a steget avgörs.

Alla belönade och inlösta tävlingsförslag samt juryns bedömningsprotokoll läggs fram för allmänt påseende på Nationalmuseet och på webbplatsen www.uusikansallinen.fi efter att tävlingen avgjorts.

2.4 Fortsatta åtgärder efter tävlingen

Juryn rekommenderar för tävlingsarrangörerna vilka fortsatta åtgärder som bör vidtas utgående från tävlingens resultat.

Den egentliga fortsatta planeringen av projektet efter tävlingen görs utifrån en datamodell. Senatfastigheter använder i sina investeringsprojekt allmänna datamodellskrav, som finns beskrivna på webbplatsen för BuildingSMART Finland:https://buildingsmart.fi/yleiset-tietomallivaatimukset-ytv/.

Avsikten är att tillbyggnaden till Nationalmuseet genomförs utifrån det vinnande förslaget och att ett planeringskontrakt om uppdraget ingås med upphovsmannen till det vinnande förslaget.

2.5 Nyttjanderätt till tävlingsförslagen

De belönade och inlösta tävlingsförslagen blir arrangörernas egendom, medan upphovsrätten kvarstår hos den som utarbetat respektive förslag. Tävlingsarrangörerna och Finlands Arkitektförbund har rätt att publicera material om de belönade och inlösta förslagen.

2.6 Återlämnande av tävlingsförslagen

Tävlingsförslagen återlämnas inte efter tävlingen. Obelönade och oinlösta tävlingsförslag kan avhämtas efter tävlingsutställningen. Avhämtningsadressen uppges senare på tävlingens webbplats.

2.7 Försäkring av tävlingsförslagen

Tävlingsarrangörena försäkrar inte tävlingsförslagen. Den tävlande ska förvara det ursprungliga materialet till tävlingsförslaget. Om något förslag förstörs i samband med bedömningen av tävlingen ber tävlingsarrangörena att få nya dokument.

3. TÄVLINGSUPPDRAG

3.1 Tävlingsuppdragets bakgrund

3.1.1. Nationalmuseets verksamhet och mål

Finlands nationalmuseum är ett nationellt kulturhistoriskt museum som har flera verksamhetsställen runtom i Finland. I Nationalmuseets regi verkar förutom det huvudsakliga museet på Mannerheimvägen 34 även Fölisöns friluftsmuseum, Ekudden, Hvitträsk, Tavastehus slott, Olofsborg, Villnäs slott, Langinkoski och Finlands sjöhistoriska museum. De kulturhistoriska samlingarna, som innehåller material ända från 1700-talet, hör till de äldsta och mest omfattande samlingarna vi har i Finland. De innehåller finländskt historiskt och etnografiskt material samt unika kulturföremål från olika delar av världen. Flera samlingar som byggts upp av olika aktörer slogs år 1893 samman till Statens historiska museum. Museets namn ändrades till Nationalmuseet efter att Finland blev självständigt. Nationalmuseet fungerar under Museiverket.

Varje museum eller slott som hör till Nationalmuseet har ett eget koncept som bygger på dess historiska och regionala kontext, och tillsammans bildar dessa ett samlat nationellt, landsomfattande och statligt kulturarv. De upprätthåller museets roll som en långsiktig institution som aktivt påverkar förändringen i samhället. De växlande utställningarna på museerna och slotten behandlar aktuella intressanta fenomen med betoning på kulturell mångfald och vars och ens rätt att definiera och använda sitt kulturarv. Programmen erbjuder nya perspektiv på den finländska identiteten och dess globala verksamhetsmiljö. Utställningar och evenemang som representerar olika kulturer och perspektiv utgör viktiga komplement till alla teman som behandlar Finland. Växlande utställningar visas huvudsakligen på Nationalmuseets huvudmuseum. Mer omfattande utställningar sätts också upp i Tavastehus slott och på Finlands sjöhistoriska museum.

Utöver museets eget program produceras även tjänster och verksamhet tillsammans med många olika samarbetspartner, och museet hyr också ut sina lokaler för olika tillställningar, fester och konferenser. Museets omfattande gårdspark används flitigt för olika evenemang. Det att lokalerna kan användas för många olika ändamål stärker inkomstbasen och gör det lättare att attrahera nya besökargrupper. Museet strävar efter att upprätthålla en så bred besökarbas som möjligt. Centrala målgrupper är bl.a. barn och unga samt turister. Evenemangs- och utställningsprogrammen planeras ofta för olika grupper, vilket innebär att museet kan betjäna såväl den breda allmänheten som snävare målgrupper.

Målet med Nationalmuseets mångsidiga, internationellt sett högklassiga program är att ge en större insikt i vår kulturellt sett komplexa och rika levnadsmiljö. Museet stärker genom sin verksamhet kulturarvets betydelse som en resurs för människan och samhället, ökar förståelsen för vår historia och vårt kulturarv och hjälper var och en att se hur de påverkar vårt liv och vår framtid. Det har också blivit en allt viktigare uppgift för museet att stödja kulturella förändringar för att bygga upp ett ekologiskt, socialt och kulturellt sett välmående samhälle.

3.1.2. Nya Nationella – ett nytt verksamhetskoncept

Nationalmuseet har i den nuvarande museibyggnaden begränsade möjligheter att fullgöra sin uppgift när det gäller att bedriva en allt mångformigare verksamhet. Modern museiverksamhet inbegriper mångsidiga och flexibla evenemang, som inte kan genomföras i Nationalmuseets nuvarande lokaler. Förutom att det finns vissa fysiska hinder är det också ett faktum att det med tanke på byggnadsskyddet varken är lämpligt eller tillåtet att utrusta den nuvarande museibyggnaden med nya

konstruktioner och teknik. Dessutom är det inte möjligt att i den nuvarande byggnaden ta in många besökare på en gång. En tillbyggnad är nödvändig för att möjliggöra modern utställningsverksamhet. Tillbyggnaden ska förhoppningsvis också möjliggöra helt nya verksamhetsmodeller och bli en mötesplats för många typer av gemenskaper och olika publiker.

Tillbyggnaden kommer att komplettera den nuvarande museibyggnaden genom att den möjliggör en helt ny programproduktion och nya tjänster. Tanken är att de nya lokalerna ska rymma inte bara Nationalmuseets egna program, men också andra evenemang, föreställningar och tillställningar. De nya lokalerna ska vara anpassningsbara och kunna ändras så att de kan användas t.ex. för scenkonst. Vid behov ska det också vara möjligt att verka självständigt i lokalerna oberoende av museets aktiviteter och tidtabeller. Även restaurangtjänster kvällstid utgör en central del av de nya lokalerna. Gårdsparken erbjuder en unik miljö för både fri och organiserad verksamhet året om. Nya Nationella betjänar som helhet även framtida aktiviteter som tills vidare inte kan förutses.

Lokalerna i den nuvarande museibyggnaden kommer bättre än tidigare att kunna utnyttjas för permanenta utställningar som illustrerar Finlands historia, från förhistorisk tid till nutid. I och med att de växlande utställningarna flyttas till tillbyggnaden blir det också möjligt att på en större yta presentera bl.a. samlingar av unika finsk-ugriska föremål och föremål från andra kulturer i världen. Även efter att tillbyggnaden uppförts är målet att den nuvarande museibyggnaden alltjämt är en levande miljö där det produceras evenemang och pop up-utställningar. Museibutiken, konferenstjänsterna och caféet får en allt starkare profil. Den nuvarande museibyggnadens unika karaktär kommer att framhävas vid sidan av tillbyggnaden.

3.1.3. Nationalmuseibyggnadens skeden

Nationalmuseibyggnaden har ritats av arkitektbyrå Gesellius, Lindgren, Saarinen, utifrån byråns vinnande tävlingsförslag i en arkitekturtävling. Exteriören efterliknar fritt arkitektoniska teman från olika epoker i Finlands historia, bl.a. medeltida kyrkor och slott. Arkitekturen representerar nationalromantiken. Museet byggdes under åren 1905–1910, och det öppnades för publik år 1916. Muren och gårdsparken färdigställdes i början av 1920-talet.

Tomten, som är omringad av en mur, gränsar sig till Auroragatan, Museigatan, Tölögatan, Cygnaeusgatan och Mannerheimvägen. Gårdsparken innanför muren utgör i sin helhet en del av tävlingsområdet, där ändringar kan göras. Dispositionen av gårdsparken och planeringen av dess planteringar ingår i tävlingsuppdraget. Det egentliga området för den nya byggnaden ligger mellan huvudbyggnaden och Vaunuvaja, och det avgränsas av murarna längs Mannerheimvägen och Tölögatan.

Följande byggnader finns på tomten:
- Den nuvarande museibyggnaden, byggnaden färdigställdes 1910 och inredningen 1916, 10 451 brm2
- Vaunuvaja (vagnslidret), färdigställdes 1917, 1 392 brm2
- Häkälä, färdigställdes 1910, 143 brm2
- Underjordiskt mottagnings- och serviceutrymme, färdigställdes 2012, 2 890 brm2.

Utjämningen av markytan och planteringarna i museets gårdspark har gjorts enligt Armas Lindgrens planer. Den södra formträdgården i gårdsparken färdigställdes 1920 och den norra 1921. Den norra delen av gårdsparken användes i slutet av 1910-talet och på 1940-talet som museipersonalens kökssträdgård. År 2003 genomfördes en omfattande renovering av gårdsparken, i samband med vilken de delvis redan överhöljda strukturer i gårdsparken som ingick i Lindgrens ursprungliga plan

iståndsattes. Trädbeståndet har kompletterats på 2010-talet i enlighet med de ursprungliga planerna, och en del av de alar som dött av svampsjukdomar har ersatts med nya.

Reparations- och ändringsåtgärder har vidtagits i flera etapper vid Nationalmuseet. Mer omfattande renoveringsprojekt har genomförts på 1980-talet och åren 1998–2000. I samband med det sista projektet byggdes bl.a. ett nytt auditorium, underjordiska lagerutrymmen och en tillgänglig entré på gatuplan. Samtidigt installerades ett klimatkontrollssystem i museets samtliga utställningslokaler. Tornet renoverades under åren 2015–2016.

Vaunuvaja, som ursprungligen byggdes 1917 och var avsedd att användas som en kall utställningshall för stora fordon, byggdes om till en konserveringsanstalt under åren 1985–1987. Konserveringsanstalten flyttades 2016 till Haxböle i Vanda. För närvarande rymmer Vaunuvaja arbetsrum för Museiverkets administrativa tjänster (ca 30 personer).

Häkälä färdigställdes 1910 och användes ursprungligen som ett utrymme för desinficering av museiföremål. För närvarande tjänar det som en projektlokal för olika museiaktiviteter.

I de underjordiska utrymmena, som byggdes 2012, finns museets logistikcentral, servicegård och en lastningsbrygga samt de lagerutrymmen som krävs för museiverksamheten. Lastningsutrymmet har planerats så att godstrafiken till tillbyggnaden kommer att gå via det genom en befintlig hissreservering.

En utbyggnad av museibyggnaden på tomten har planerats alltsedan den nuvarande museibyggnaden färdigställdes, men de tidigare tillbyggnadsplanerna har inte genomförts. Åren 2000 och 2012 har emellertid underjordiska lagerutrymmen byggts på tomten.

Närmare information om museibyggnadens historia finns i bilagorna till tävlingsprogrammet:
- bilaga F1: Sammanfattning av byggnadens historia. Vilhelm Helander och Jaakko Penttilä /Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkitekter SAFA; Nationalmuseet.
- bilaga F2: Kulturhistorisk värdering. Museiverket; Vilhelm Helander och Jaakko Penttilä /Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkitekter SAFA; Senaten; Nationalmuseet.
- bilaga G1: Sirkka Kopisto, Suomen kansallismuseo, kansallisromanttisen kauden rakennusmonumentti.

Projekt för utbyggnad av Nationalmuseet, 1904-1986

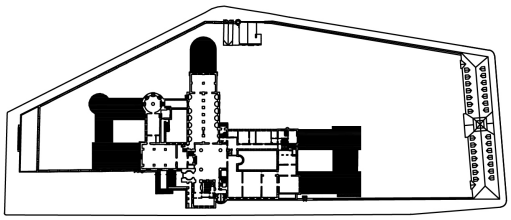

1904 Gesellius, Lindgren och Saarinen

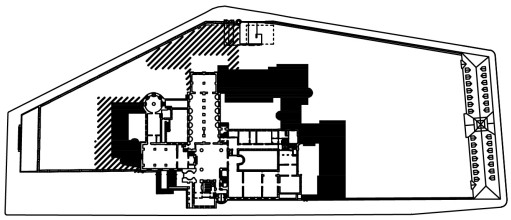

1919 Lindgren och Tavastsjerna

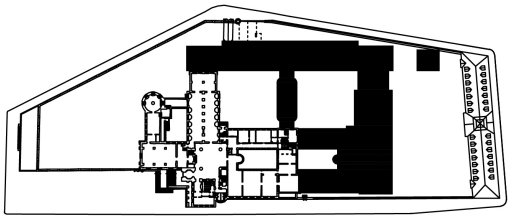

1930 A. W. Rancken

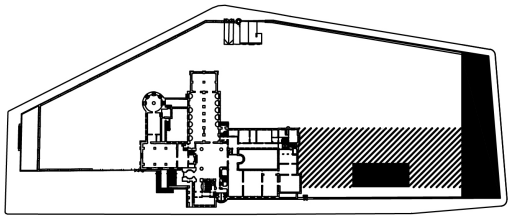

1963 Ruusuvuori

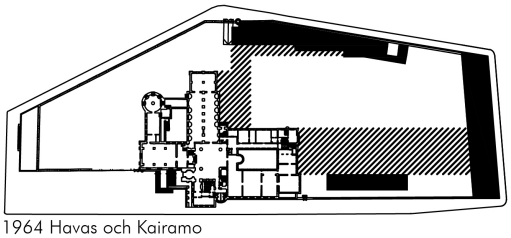

1964 Havas och Kairamo

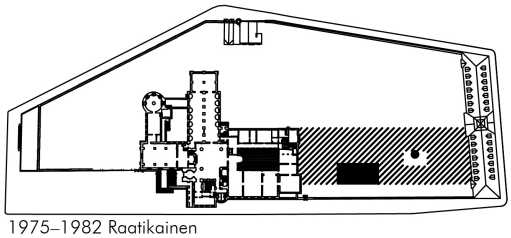

1975–1982 Raatikainen

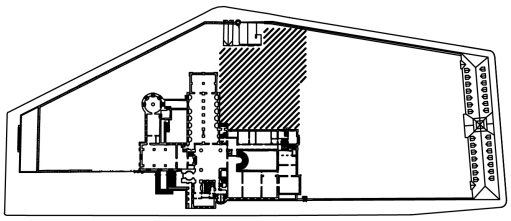

1986 Ruusuvuori

Genomförda utbyggnadsprojekt, 2000-2012

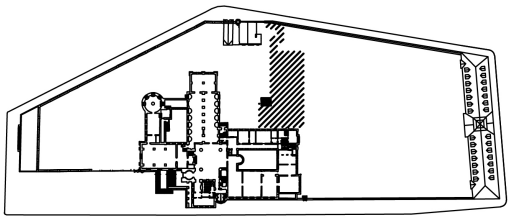

1997–2000 Helander-Leiviskä

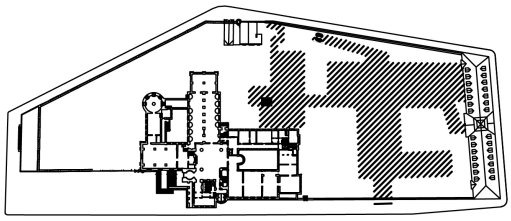

2012 Pöyhönen och Virkkala

3.2 Tävlingsområde

Tävlingsområdet, Nationalmuseets tomt, ligger i Främre Tölö i Helsingfors längs med Mannerheimvägen, i omedelbar närhet av Finlandiahuset och kulturbyggnaderna på Medborgartorget. Nationalmuseet spelar en viktig roll som regional, nationell och även internationell attraktionsfaktor i Finland.

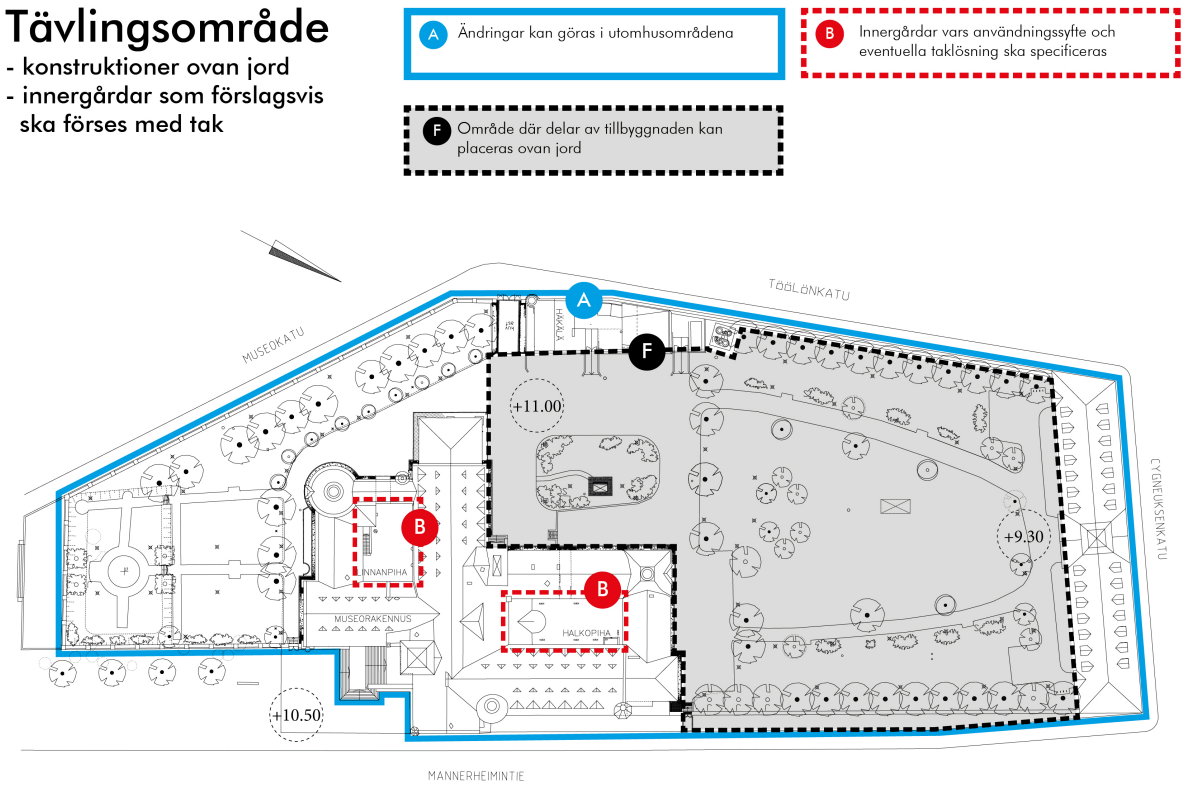

Tävlingsområde

- lägsta tillåtna utgrävningsnivåer för underjordiska konstruktioner

A Ändringar kan göras i utomhusområdena

B Funktionella ändringar kan göras i befintliga utrymmen

C Område där den lägsta tillåtna utgrävningsnivån är +0.00

D Område där den lägsta tillåtna utgrävningsnivån är +4.00

E Befintligt reserverat utrymme för hiss till lastningsbryggan

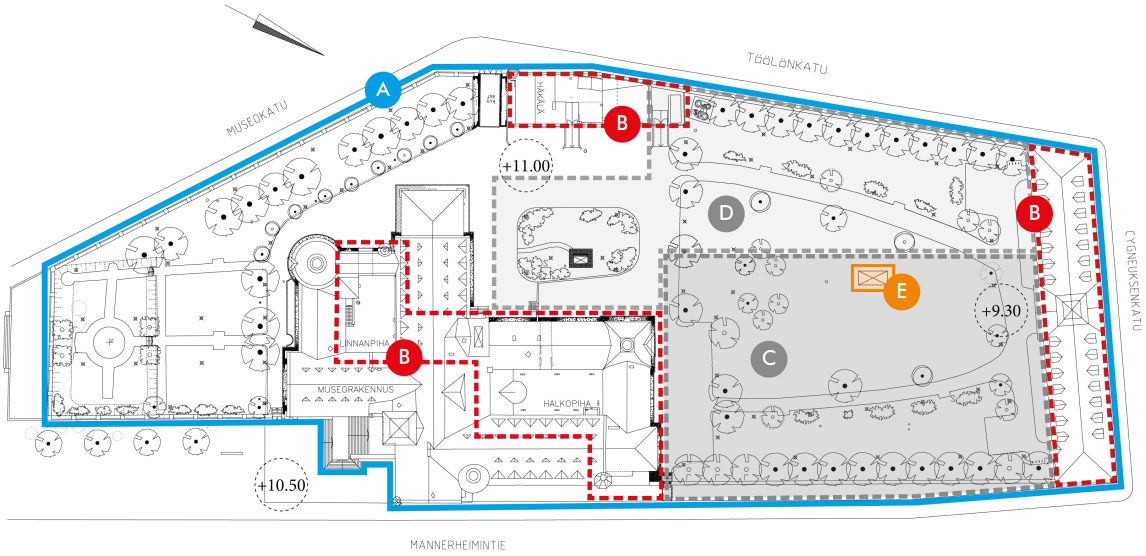

Sektionsritning

- underjordiska utrymmen
- hissförbindelse

B Funktionella ändringar kan göras i befintliga utrymmen

E Befintligt reserverat utrymme för hiss till lastningsbryggan

G Nationalmuseets befintliga underjordiska utrymmen, färdigställda 2012, med reserverat utrymme för en hiss E till den nya tillbyggnaden

H Föreslagen ny hissförbindelse till den underjordiska parkeringsanläggningen

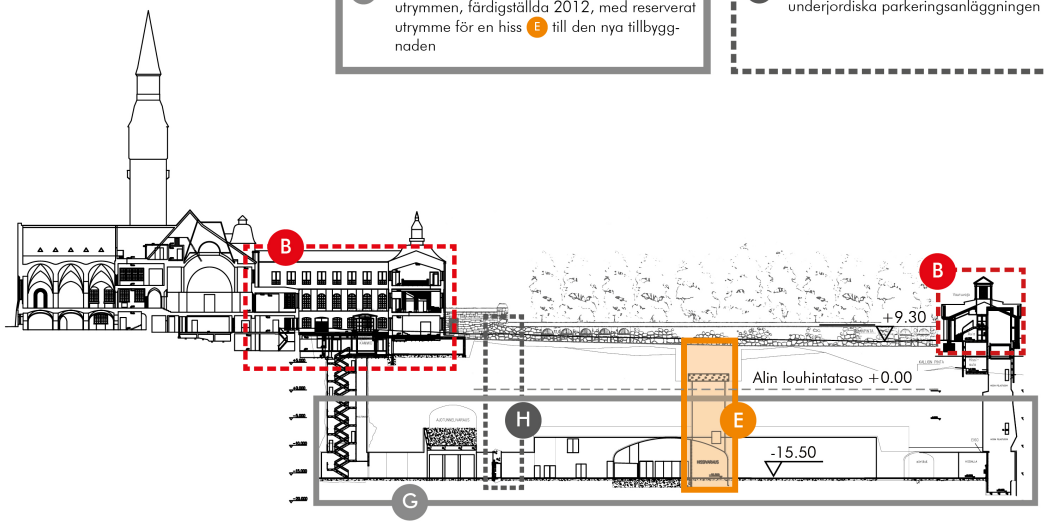

I schemat har absoluta gränser markerats med en heldragen linje och riktgivande gränser med en streckad linje.

3.3 Tävlingsområdet och detaljplanen

Generalplanen

I generalplanen för Helsingfors (2016) är planeringsområdet en del av stadens Affärs- och servicecentrum (C1). Enligt planbestämmelsen utvecklas området som ett till funktionerna omväxlande område för kommersiell och offentlig service, arbetslokaler, förvaltning, boende, parker, rekreations- och motionsservice samt stadskultur. Våningar i gatuplanet och utrymmen som öppnar sig mot gatan ska i regel reserveras för affärslokaler. Området är inriktat på gångtrafik.

Detaljplanen

Tomten har en detaljplan från 1977. Tomten har markerats
som ett kvartersområde för byggnader som betjänar museiverksamheten (MM).

Byggnaderna på tomten har markerats med den skyddande beteckningen ”ark”, vilket betyder att den tomtdel på vilken byggnaden står är kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värdefull. Byggnaden får inte rivas eller bli föremål för sådana ändrings- eller tillbyggnadsarbeten som förstör yttertakens eller inomhuslokalernas kulturhistoriska värde eller stil.

Tomten har markerats med den skyddande beteckningen ”S”, som anger att det är fråga om en kulturhistoriskt och arkitektoniskt värdefull miljöhelhet. Byggnaderna på tomten får inte rivas, och de får inte bli föremål för sådana ändrings- eller tillbyggnadsarbeten som förstör yttertakens eller inomhuslokalernas kulturhistoriska värde eller stil. Ändringsarbeten som förstör eller förändrar gårdsområdets ursprungliga karaktär är också förbjudna.

Gårdsdelen har försetts med beteckningen ”la”, som anger att gården är avsedd för rekreation och lekplatser.
Mellan Nationalmuseet och Vaunuvaja har ett underjordiskt utrymme på 4 000 k-m^2 och en gårdsbyggnad i ett plan märkts ut. Byggnadsrätten har använts i samband med byggandet av de nuvarande underjordiska utrymmena.

På en del av tomtområdet gäller dessutom en underjordisk detaljplan från 2001, som gör det möjligt att bygga en förbindelseled till parkeringsanläggningen mellan planen -18 och +3. Nationalmuseets egna underjordiska utrymmen är delvis förlagda till detta område.

Tomtens användningssyfte ändras inte i och med projektet. Det finns ingen outnyttjad byggnadsrätt på tomten. Detaljplanen kommer att ändras utifrån tävlingens resultat.

3.4 Utgångsläge i fråga om stadsstrukturen

Detaljplanen för Tölö upprättades i början av 1900-talet parallellt med planeringstävlingen för Nationalmuseet. Museibyggnaden ligger i östra kanten av stadsdelen Främre Tölö på gränsen mellan en tät sluten kvartersstruktur och det öppna landskapet kring Tölöviken. Byggnaden står på en egen parkliknande tomt som är avgränsad med en stenmur, bortsett från den sida som vetter mot Mannerheimvägen, där byggnaden delvis gränsar till gatan. På tomtlinjen längs Mannerheimvägen finns en rad träd som bildar en lummig gräns mot gatan.

Museets torn utgör en iögonenfallande och lättidentifierad detalj i Helsingfors siluett. Sett från Berghäll dominerar tornet fasaden på stadsdelen Främre Tölö. Tornet utgör också kulmen på den axiala vyn mot Mannerheimvägen sett från både norr och söder. Stadsstrukturellt sett ingår Nationalmuseet i det led av offentliga monumentala byggnader som finns i början av Mannerheimvägen.

Ur funktionell synvinkel anknyter Nationalmuseet till området Tölöviken. Det är ett mångsidigt och kompakt kultur-, rekreations- och motionsområde som är karakteristiskt för Helsingfors identitet. Förutom Nationalmuseet finns det också många andra betydande offentliga och för allmänheten öppna byggnader i området kring Tölöviken, såsom Finlandiahuset, Musikhuset, Museet för nutidskonst Kiasma, Nationaloperan, Sporthallen, Nationalteatern och det nyligen färdigställda Centrumbiblioteket. Området är lättillgängligt för både lokala invånare och turister, och aktörerna samarbetar för att utveckla tjänsterna och upplevelsekonceptet i området som en del av Helsingfors attraktivitet. De nationella institutionerna och Riksdagshuset, som ligger intill Nationalmuseet, bildar en koncentration av symboliskt betydande byggnader för Finland.

Tölövikens landskapsrum avgränsas vidare av villaområdet Fågelsången, Tokoistranden och stadsteatern, Broholmen samt Kajsaniemiparken. Planeringen av byggnaderna, de offentliga stadsrummen och parkområdena är med anledning av områdets karaktär förknippade med exceptionellt höga kvalitetskrav när det gäller stadsbilden, landskapet och objektets funktion.

3.5 Beaktande av byggnadsskydd

Byggnadernas och gårdsparkens skyddsstatus

Nationalmuseets byggnader, gårdsparken och den omgivande muren är skyddade genom statsrådets beslut av den 18 september 1980 med stöd av förordningen om skydd för staten tillhöriga byggnader (278/1965, 480/1985). Förordningen har senare upphävts, men det skyddsbeslut som fattats med stöd av den är i kraft tills ett beslut om skydd av en byggnad har fattats enligt lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010). En detaljplan är inte primär i förhållande till ett skyddsbeslut som fattats med stöd av förordningen eller lagen om skyddande av byggnadsarvet.

Syftet med detta skydd är att trygga objektets kulturhistoriska värde och bevara dess kännetecknande särdrag. I en skyddad byggnad är både exteriören och interiörerna skyddade. Skyddet innefattar också ändringar som gjorts vid olika tidpunkter, även sådana som gjorts efter att skyddsbeslutet fattats.

Byggnadens eller objektets skyddsvärden och frågan hur skyddet ska riktas behandlas alltid i samband med beredningen av ett ombyggnads- eller reparationsprojekt. Museiverket är den expertmyndighet som bedömer planerna i förhållande till målen med skyddet.

För detta tävlingsprogram har en sammanfattning av Nationalmuseets byggnadshistoria upprättats utifrån en mer omfattande byggnadshistorisk utredning som för tillfället sammanställs. Samtidigt har det också gjorts en kulturhistorisk värdering av tävlingsområdet där man definierar värderingskriterierna, undersöker hur området har bevarats och fastställer värdeklasserna. Sammanfattningen och värderingen omfattar även gårdsområdena. Sammanfattningen och ett sammandrag av värderingen följer som bilaga till tävlingsprogrammet.

Värderingen av byggnaden anges på planritningarna i bilagan.

4. ANVISNINGAR FÖR PLANERINGEN

4.1 Allmänt

Objektets historia, värden och skyddsmål ska beaktas i planeringen av tillbyggnaden till Nationalmuseet, i användningen av tomten och i alla åtgärder som vidtas på Nationalmuseets nuvarande museibyggnad.

Det är av yttersta vikt att planerarna studerar den sammanfattning av Nationalmuseets byggnadshistoria och kulturhistoriska värdering av tävlingsområdet som uppgjorts för detta ändamål och som ger närmare information om hur skyddsmålen har definierats.

Tillbyggnaden ska planeras i enlighet med Finansbranschens Centralförbunds skyddsanvisningar och skyddas med ett inbrottslarmsystem enligt klass 4, som omfattar hela tillbyggnaden. Alla lokaler utrustas med ett elektroniskt passerkontrollssystem, ett kameraövervakningssystem samt en anläggning för intrångsskydd och rumsskydd.

Tillbyggnaden ska vara tillgänglig till alla delar.

Planerarna kan av motiverade skäl avvika från dessa planeringsanvisningar.

4.2 De nuvarande lokalerna

Den nuvarande museibyggnaden:
- Basutställning ca 2 400 m^2
- Växlande utställningar, ca 470 m^2
- Museibutik och pop up-utställningar, ca 450 m^2
- Restaurang/café med kök, ca 330 m^2
- Konferensrum av varierande storlek, även sådana som hyrs ut till utomstående, 40+45+45+135 m^2
- Auditorium för 220–250 personer
- Arbetsrum för museets personal, ca 60 personer, ca 1 260 m^2
- Kontrollrum för övervakning av museet och fastighetsunderhåll, ca 15 m^2
- Utställningsbyggverkstad ca 155 m^2/Obs! I rumsprogrammet föreslås att verkstadsrummen ska flyttas från den nuvarande museibyggnaden till tillbyggnaden strax intill allaktivitetsrummet.

Innergårdarna till den nuvarande museibyggnaden:
- Det finns två innergårdar i den nuvarande museibyggnaden, Linnanpiha (slottsgården) och Halkopiha (vedgården). Bägge gårdarna kan förses med tak. Planerarna ska i tävlingsförslaget ange ett användningssyfte för innergårdarna som är betydande med tanke på helheten och ge ett förslag på hur de kan förses med tak.

Passagerna till den nuvarande museibyggnaden:
- Tävlingsförslaget ska innehålla en lösning på hur man tar sig från den nuvarande museibyggnaden till tillbyggnaden, i synnerhet från centralhallen och auditorierna. Vidare ska planen innehålla ett förslag på en hissförbindelse i den nuvarande museibyggnaden som förbättrar de inre passagerna. Museet har för tillfället endast en personhiss på 1,5 m^2 i användning. Den finns i anslutning till centralhallen i museet. De tävlande förväntas ge ett förslag på en ny hissförbindelse för persontrafiken mellan de olika våningarna för att säkerställa ett fungerande besökarflöde mellan utställningarna på museet.

Vaunuvaja:

– Arbetsrum för museiverkets administration, ca 25 personer, ca 790 m^2
– Konferensrum 30+55+60+75+100 m^2

Underjordiska utrymmen:
– Förrådsutrymmen som tjänar museiverksamheten, ca 800 m^2
– Specialutrymmen, ca 200 m^2
– Lastningsbrygga och servicegård, ca 900 m^2

Häkälä:
– Projektrum 84 m^2
– Kontrollrum och lager för fastighetsservice 60 m^2

4.3 Lokalerna i tillbyggnaden

Placering av lokalerna på tomten

Den nya byggnaden ska placeras på de områden som visas på bild 3.2.

Tillbyggnadens funktioner kommer huvudsakligen att placeras under jorden. I dispositionsplanen för området och placeringen av den nya byggnaden ska det beaktas att samma lägsta tillåtna utgrävningsnivå inte gäller på hela gårdsområdet. I det underjordiska utrymmet börjar skyddszonsgränsen på nivå +4.00 på den sida som vetter mot Tölögatan men på nivå +0.00 på den sida som vetter mot Mannerheimvägen. De lägsta tillåtna utgrävningsnivåerna anges på bilaga C3.

Det befintliga reserverade utrymmet för en hiss ska utnyttjas i planeringen av serviceförbindelserna till tillbyggnaden. Utrymmet för hissen framgår av schemabilderna i detta program (3.2) och i bilaga C1.

Offentlig zon

ENTRÉ
Museets nuvarande huvudentré bibehålls oförändrad och utgör den primära ingången till Nationalmuseet under dess öppettider. Tillbyggnaden ska innefatta en separat entré, som gör det möjligt att ordna evenemang utanför museets öppettider och erbjuda tillträde till växlande utställningar utan passage via huvudbyggnaden. Av planen ska framgå hur den nya entrén är länkad till passagerna i den nuvarande museibyggnaden. Planlösningen förväntas främja de tjänster som håller på att utvecklas och göra det möjligt att använda de rum som är avsedda för allmänheten både i den nuvarande museibyggnaden och i tillbyggnaden även utanför museets öppettider.

Tillbyggnaden ska stå i naturlig förbindelse till den nuvarande museibyggnaden och dess huvudpassager. Tillbyggnaden ska vid behov kunna fungera självständigt separat från museets övriga verksamhet.

Det ska finnas en separat ingång till restaurangen som gör det möjligt för restaurangen att bedriva sin verksamhet oberoende av museets öppettider och evenemangsverksamheten. Tillbyggnaden ska vara lättillgänglig både från Mannerheimvägen och från gården. Det är möjligt att på goda grunder göra nya passageöppningar i den gamla gårdsmuren. Den nya entrén ska placeras på en central plats i byggnadskomplexet och fungera som en tillgänglig entré för alla kundgrupper.

Tillbyggnadens och den nuvarande museibyggnadens huvudsakliga funktioner ska vara helt oberoende av varandra. Dessutom ska åtminstone den typ av verksamhet som anges nedan kunna bedrivas även om den övriga byggnaden är stängd.

A. Evenemang på gården
- Tillbyggnadens entréhall
- Toaletter/garderober

B. Evenemang i restaurangen
- Tillbyggnadens entréhall
- Toaletter/garderober
- Tillbyggnadens restaurangutrymmen och terrass

C. Konferens- och restaurangtjänster
- Tillbyggnadens entréhall, toaletter/garderober
- Tillbyggnadens restaurangutrymmen och terrass
- Den nuvarande museibyggnadens auditorium samt konferens- och restaurangutrymmen på bottenvåningen

D. Restaurangtjänster + evenemang i allaktivitetsrummet och i museets auditorium
- Tillbyggnadens entréhall, toaletter/garderober
- Tillbyggnadens restaurangutrymmen och terrass
- Tillbyggnadens utställnings- och allaktivitetsutrymmen
- Den nuvarande museibyggnadens auditorium samt konferens- och restaurangutrymmen på bottenvåningen

E. Evenemang i allaktivitetsrummet när restaurangen har stängt
- Tillbyggnadens entréhall, toaletter/garderober
- Tillbyggnadens utställnings- och allaktivitetsutrymmen

Kombinationer av utrymmen som ska kunna användas som självständiga enheter medan museets övriga utrymmen inte är i användning.

A) 1
B) 1+2
C) 1+2+4
D) 1+2+3+4
E) 1+3

PUBLIKFOAJÉER, BILJETTFÖRSÄLJNING OCH KUNDSERVICE
Biljettförsäljnings- och kundservicedisken i centralhallen i den nuvarande museibyggnaden bibehålls på samma ställe som tidigare och betjänar alla utställningars behov på museet. En separat kundservice- och biljettförsäljningsdisk med tillhörande personalrum ska placeras i anslutning till tillbyggnadens entré. (Personalrummen används gemensamt av kundservicepersonalen och museimästarna.)

GARDEROBER
Tillbyggnaden ska ha ett garderobsutrymme för 600–1 000 personer i enlighet med dess kapacitet. Förutom obevakade garderober ska det också finnas låsbara fack. Det ska vara möjligt att vid behov tillfälligt kunna erbjuda garderobtjänster.

UTSTÄLLNINGS- OCH EVENEMANGSHALL
En flexibel anpassningsbar utställnings- och evenemangshall med fungerande tekniska lösningar som gör det möjligt att använda utrymmena på flera olika sätt. Hallen ligger huvudsakligen under jorden. Hallen ska med avseende på placering, form och utrustning erbjuda möjligheter att genomföra evenemang som lämpar sig både för museets egna produktioner och för utomstående aktörers produktioner. Utställnings- och evenemangshallen och den tillhörande entréhallen ska rymma en publik på 600–1 000 personer.

Utställnings-/evenemangsområdet som helhet ska kunna delas in i minst tre utrymmen, och varje utrymme ska kunna användas självständigt för olika typer av evenemang. Minst två av dessa utrymmen ska kunna slås samman till ett enhetligt huvudutställnings-/evenemangsrum på ca 900 m^2, med en enkel form och ett neutralt utseende. Förhållandet mellan hallens bredd och längd ska vara ca 1/2–1/3. Med hjälp av täta väggkonstruktioner som är lätta att flytta och ventilations- och

klimatkontrollsanläggningar i varje utrymme ska det säkerställas att utrymmena kan användas för flera olika ändamål samtidigt. Den fria höjden i hallen ska vara minst 7 meter i ett område på minst 600m2. Formen på det ovannämnda området ska planeras så att det är möjligt att skapa ett scenområde som utrustas med sådana kablar och upphängningar som uppfyller de scentekniska kraven.

Utställnings- och evenemangshallen ska gränsa till de verkstadsutrymmen som finns på samma plan, och via det utrymme som reserverats för en hiss ska det ordnas en hissförbindelse till den lastningsbrygga som finns i det underjordiska utrymmet och det intilliggande förrådsutrymmet. Utställningshallen ska omges av en underhållskorridor som gör det möjligt att transportera föremål till varje delbart utrymme i hallen och till restaurangen utan att man behöver gå igenom sådana utställnings- och evenemangsrum som är i användning. Längs med underhållskorridoren ska det vara möjligt att transportera föremål med maximimåtten bredd 2,5 m x höjd 3 m x längd 5 m från godshissen i det underjordiska utrymmet till alla evenemangsrum samt fraktpallar med maximimåtten bredd 1 m x höjd 2,1 m x längd 1,5 m till restaurangsrummen utan att man behöver gå genom de utrymmen som är avsedda för publiken. I tillbyggnaden ska det finnas en rutt längs med vilken ett 15 meter långt utställningsföremål med ett tvärsnitt på 3 x 3,5 m kan transporteras från marknivå till huvudutställningsrummet.

Utställnings- och evenemangsrummen i tillbyggnaden ska kunna mörkläggas. Öppningar som släpper igenom dagsljus kan vara ett alternativ, om de förses med UV-skyddade glas vars ljustransmittans kan regleras från 0 till 100 %.

I utställnings- och evenemangsrummen ska den relativa luftfuktigheten (RH) kunna regleras separat i varje rum till RH35%± 5% eller RH50%± 5% beroende på vad utställningsföremålen kräver. Rumstemperaturen ska vara +22°C ± 2°C på sommaren och +20°C ± 2°C på vintern i alla rum.

För att nå fungerande klimatförhållanden kräver att utställningsrummets väggkonstruktion inte är i direkt kontakt med den omgivande bergsväggen eller marken. Utställningsrummet ska omges av en buffertzon, där även eventuella vattenläckage kan styras till avloppet.

Storskaliga publikevenemang kräver ingen klimatkontroll. Vid sådana evenemang kan ventilationen styras enligt koldioxidhalt. Vid sådana evenemang/utställningar på museet som inte kräver någon klimatkontroll ska de krav som ställs på förhållandena i allaktivitetshallen följas, dvs. RH50%± 20%. Rumstemperaturen ska vara +22°C ± 2°C på sommaren och +20°C ± 2°C på vintern.

Museiutställningar kräver ett släckningssystem som inte skadar museiföremålen när det aktiveras. Släckningssystemet ska kunna användas också när det finns ett stort antal personer i rummet.

CAFÈ OCH RESTAURANG

Det ska finnas en separat entré till restaurangen som är oberoende av museet och det ska vara möjligt för restaurangen att skapa sig en självständig identitet.

Ett modernt restaurangkoncept och cateringverksamhet förutsätter att restaurangen kan bedriva sin verksamhet oberoende av museets öppettider.

Ett konferens- och personalrum som används gemensamt av museipersonalen och utomstående evenemangsproducenter/uppträdande artister ska finnas strax intill utställnings- och evenemangshallen. Rummet ska utrustas med toalett, dusch, omklädningsrum och minikök.

Inre zon

Denna zon omfattar i rumsprogrammet ingående arbetsrum, personalrum, förråds- och stödrum som används av museets personal och av personalen vid det intilliggande caféet och restaurangen.

Tillbyggnaden ska innehålla egentliga kontorsrum avsedda endast för restaurangpersonalen (preliminär reservering för två arbetsstationer). Dessutom behövs ett rum som lämpar sig för kortvarigt kontorsarbete för kundservicepersonalen och museimästarna samt ett förrådsutrymme för små föremål och ett kopieringsrum som används gemensamt av alla som arbetar i tillbyggnaden. Kontorsarbetsrummen ska i den mån det är möjligt placeras så att naturljus flödar in i rummen.

Verkstadsutrymmena ska bestå av tre funktionella rum: en maskinsal som används för träbearbetning, en metallverkstad och en monteringsverkstad. Utställningssnickarverkstaden ska placeras i omedelbar närhet av allaktivitetsrummet. Verkstaden ska utrustas med ändamålsenlig snickarverkstadsteknik. Det ska finnas fungerande rutter från verkstaden för transport av föremål till utställningsrummen och lastningsområdet.

Restaurangköket i tillbyggnaden ska kunna betjäna dess egna kundplatser i enlighet med restaurangägarens koncept och möjliggöra sådana cateringtjänster som krävs för stora evenemang (600–1 000 personer).

Bakgrundslokaler

Avfallshanteringsutrymmen finns i det underjordiska utrymmet. Avfallen transporteras till det underjordiska utrymmet och vidare till lastningsbryggan via den underhållskorridor som omger utställnings- och evenemangshallen och som har en hissförbindelse till det underjordiska utrymmet.

4.4 Utomhusområden

Utomhusområden

Tävlingsförslagen ska innehålla ett förslag på omorganisering av museets gårdspark inklusive planteringar. Vissa träd måste avlägsnas från tävlingsområdet. För en del av träden har skyddsmål fastställts. Dessa anges i den byggnadshistoriska sammanfattningen om gårdsparken och i den kulturhistoriska värderingen (bilaga F1 och F2).

Nationalmuseet har under de senaste åren målmedvetet börjat använda gårdsparken allt mer och öppnat den för evenemang, publik och passerande. I framtiden kommer Nationalmuseet även att ordna utställningar på utomhusområdena. Att förbättra gårdsparkens infrastruktur med tanke på denna verksamhet utgör ett centralt element i konceptet ”Nya Nationella”. Ett tillräckligt stort och ändamålsenligt fritt parkområde ska bevaras på tomten. Det ska utgöra en sammanhängande del av museikomplexet och kunna användas under alla årstider. Gårdsparken ska planeras med hänsyn till sin historiska värdemiljö som ett högklassigt gårdsparksområde som kan användas på många olika sätt. Gårdsparken förväntas bli en lättillgänglig och aktiv del av helheten.

Gårdsparken och dess däckområde ska planeras så att det är möjligt att bygga och förlägga scener, tak, tält och stånd samt restaurangens terrass där. Gårdsparken ska stå i naturligt samband med inomhuslokalerna, den nuvarande museibyggnaden och tillbyggnaden.

4.5 Mark och byggbarhet

Mark

Nationalmuseet är byggt på berggrund på ett lager kross och grus, medan Vaunuvaja står på en stengrund på marken. Muren kring tomten är byggd delvis på mark och delvis på berggrund. Den nuvarande gårdsnivån har skapats genom utfyllningar innanför murarna.

Tillbyggnaden kan byggas antingen på mark eller berggrund. Det tillåtna bottentrycket är 0.5 MPa med en grund på mark och 5.0 MPa med en berggrund. De tidigare lägsta tillåtna utgrävningsnivåerna har antecknats på ritningarna i bilagorna.

4.6 Kommunalteknik, teknikrum

Kommunalteknik

Nationalmuseet är anslutet till Helsingfors Energis fjärrvärmenät vid korsningen av Tölögatan och Museigatan. Den nuvarande anslutningen är tillräcklig för projektets behov.

Nationalmuseets nuvarande byggnader är anslutna till HRM:s hushållsvattennät. Anslutningen till stamlinjen i HRM:s vattennät finns i korsningen av Tölögatan och Museigatan.

Nationalmuseet är på flera ställen anslutet till ett kombinerat avloppsnät som administreras av HRM. Det finns en anslutning till det kombinerade avloppsnätet i korsningen av Tölögatan och Museigatan och en annan på Cygnaeusgatan, och det finns också en dagvattenanslutning från den gamla byggnaden till Tölögatan.

Nationalmuseet är anslutet till Helsingfors Energis nätverk för fjärrkyla på Museigatan.

Teknikutrymmen (OBS! Det reserverade utrymmet på 400 m^2 har beaktats i rumsprogrammet)

I tillbyggnaden ska det reserveras utrymme för ett värmefördelningsrum, ett kylfördelningsrum, en vattenkylningsanläggning, pumpverk för avloppsvatten och täckdiken, separatorer, ventilationsanläggningar, släckanläggningar, ett kontrollrum för byggnadsautomationen samt en rökventilations- och övertrycksanläggningar.

De underjordiska utställnings- och allaktivitetsutrymmen ska utrustas med ett släckningssystem. Hela tillbyggnaden ska utrustas med ett automatiskt brandövervakningssystem. Det ska finnas en rökventilationsanläggning som är separat från byggnadens ventilationssystem.

Verkstadsrummen ska utrustas med anläggningar för avlägsning av sågspån och tryckluftsanläggningar.

Den reservgenerator som redan finns i det underjordiska utrymmet ska användas som sekundärt kraftsystem.

I tillbyggnaden ska det reserveras utrymme för en huvudcentral, elcentraler, en telekommunikationscentral och korskopplingsskåp. Byggnaden ska ha ett passerkontrolls-, inbrottslarm- och kameraövervakningssystem.

4.7 Miljö-, hälso- och livscykelaspekter

Nationalmuseets tillbyggnad ska byggas med iakttagande av målen för hållbar utveckling. Till Senatfastigheters mål för hållbar utveckling hör också att minimera verksamhetens miljöbelastning. Planerarna ska sträva efter att skapa energieffektiva byggnader, en effektiv rumsdisposition och en anpassningsbar planlösning. När det gäller materialval ska planerarna fästa vikt vid att de byggnadsdelar och byggmaterial som används är hälsosamma och hållbara, att de kan underhållas, repareras och återvinnas samt att de har en lång livslängd. Målet är att skapa fungerande, effektiva, sunda och trygga lokaler. Vidare ska det säkerställas att projektprocessen leder till goda inomhusförhållanden samt riskfria tekniska lösningar och konstruktioner.

När det gäller förfarandet för hållbart byggande använder Senatfastigheter ett RT-miljöverktyg för att sätta upp mål för hållbar utveckling för byggnadsprojekt. RT-miljöverktyget är en enkel metod för att fastställa miljömål med hjälp av klassificeringskriterier. I projektplaneringsskedet har olika mål satts upp för byggprojektet, och hela projektet styrs utifrån dessa mål. När projektet framskrider till det egentliga planeringsskedet används de mål som satts upp i projektplaneringsskedet som styrande faktorer för planeringsarbetet, och dessa preciseras allteftersom planeringen framskrider.

En ansökan om miljöklassificering av tillbyggnaden ska lämnas in. RTS-miljöklassificeringssystemet har utvecklats för Finland, vilket innebär att det tar fasta på de finländska förhållandena samt Finlands lagstiftning och mångsidiga fastighetsbestånd. RTS-miljöklassificeringen bygger på europeiska standarder (CEN TC 350-standarderna) och sammanför bästa praxis inom den finländska byggnadsbranschen, såsom klassificeringen av inomhusklimat, M1-klassificeringen, livscykelmätarna för byggnader, verksamhetsmodellen Kuivaketju10 och Viherkerroinmetoden.

Byggnadens permanenta konstruktioner ska ha en livslängd på minst 100 år. Målet för byggnadens tekniska livslängd är 100 år fördelat enligt följande: områdets ytstrukturer 30 år, byggnadens grundkonstruktioner och stomme 100 år, fasader med fönster och dörrar, yttertak 50 år, ytstrukturer 20–40 år och hustekniska system 15–50 år beroende på systemet.

Det E-tal som eftersträvas är B (91≤E-tal ≤170 kWh E/m2 år).

4.8 Trafik och tillgänglighet

Trafik och tillgänglighet

Nationalmuseet är lättillgängligt för dem som färdas med kollektivtrafik och för den lätta trafiken. Det är möjligt att av välgrundade skäl göra öppningar för fotgängare i den mur som omger museets gårdspark, förutsatt att planeringen görs på ett hög-

klassigt sätt och med hänsyn till skyddskraven. Däremot får ingen på- och avstigningsplats för bussar och övrig ledsagande trafik byggas i närheten av eventuella öppningar i muren längs Mannerheimvägen. Vid behov kan trottoaren framför öppningarna höjas upp och utrustas med trafikpollare. Det ska finnas cykelställningar för minst 50 cyklar på gården.

Ledsagande trafik till Nationalmuseets tillbyggnad ska inte ordnas från Mannerheimvägen, utan längs Museigatan och Tölögatan bakom museet på marknivå. Alternativt/dessutom ska tävlingsförslaget omfatta en anslutning till Finlandiahusets parkeringsanläggning (Q-Park) för ledsagande trafik.

Parkeringskapaciteten ska inte utökas. Tvärtom ska målet vara att avlägsna största delen av parkeringsplatserna från tomten och styra trafiken till den befintliga underjordiska parkeringsanläggningen. Tävlingsförslaget ska innefatta en lösning på hur tillbyggnadens entré kan anslutas till Q-Parks hall inklusive en option på bussavstigning i Q-Parks hall.

All tung servicetrafik till tomten ska i första hand ske via den underjordiska lastnings-/underhållsrutten. Övrig kompletterande servicetrafik ska ske genom porten mot Tölögatan via räddningsvägar/vägarna i gårdsparken. I den norra ändan av den nya byggnaden ska det finnas en parkeringsplats för utrycknings-/servicefordon på marknivå.

4.9 Omfattning, kostnader, tidtabell

Omfattnings- och kostnadsmål

Tillbyggnadens storlek enligt rumsprogrammet: programyta 3 850 m^2.

Byggnaden ska vara hållbar och högklassig. Kostnadsmålet kan vara högst 50 miljoner € (moms 0 %). Kostnadsmålet innefattar ändringar i den nuvarande museibyggnaden till ett belopp av cirka 5 miljoner €.

Målpriser ska kalkyleras för de förslag som juryn anser vara behövliga.

Projektets tidtabell

Avsikten är att tillbyggnaden till Nationalmuseet ska färdigställas före utgången av 2025.

5. RUMSPROGRAM

Rumsprogram för tillbyggnaden / totalt 3850m2

Offentlig zon / Entréhall och stödrum	**2250m2**	
Entréhall och kundserviceutrymmen	300m2	Entré på gårdsparksnivå Förbindelse till den befintliga museibyggnaden
Utställnings- och evenemangshall	1000-1200m2	Kan delas in i olika rum som kan användas självständigt, ca 600+300+300 m2
Entréhall till utställnings- och evenemangshallen	200m2	
Museibutik	50m2	En separat butik för tillbyggnaden
Restaurang- och caférum	300m2	Restaurang- och cafétjänster för många olika användargrupper
Garderob och förvaringsfack	100m2	För restaurangen och för utställnings- och evenemangshallen
Publiktoaletter	100m2	
Inre zon /	**550m2**	
Restaurangkök	100m2	
Förråds- och stödrum för restaurangen	50m2	Serviceförbindelse från de underjordiska utrymmena och från gårdsparken
Personalrum för kundservicepersonalen	50m2	Kontorsrum för musei- och restaurangpersonalen
Snickarverkstad	200m2	Nära hissförbindelse till de underjordiska utrymmena (fri höjd 4 m)
Utställningsverkstad OBS! Snickarverkstaden och utställningsverkstaden ska flyttas från den befintliga museibyggnaden till tillbyggnaden.	80m2	Nära hissförbindelse till de underjordiska utrymmena (fri höjd 4 m)
Metallverkstad	20m2	
Personalrum	50m2	För restaurangpersonalen (40 m2) och museipersonalen (10 m2)
Bakgrundslokaler/	**1050m2**	
Green room och omklädningsrum för artister	50m2	I omedelbar närhet till utställnings- och evenemangshallen
Åtkomstvägar, nödutgångar, förbindelsekorridorer	500m2	Transportrutter från de underjordiska utrymmena till restaurangen, entréhallen, alla utställnings- och evenemangsutrymmen och alla verkstäder
Teknikrum	400m2	Rum för VVS-, el- och automationsanläggningar
Kontrollrum för fastighetsservice, städ- och avfallshanteringscentral	100m2	

Rumsschema

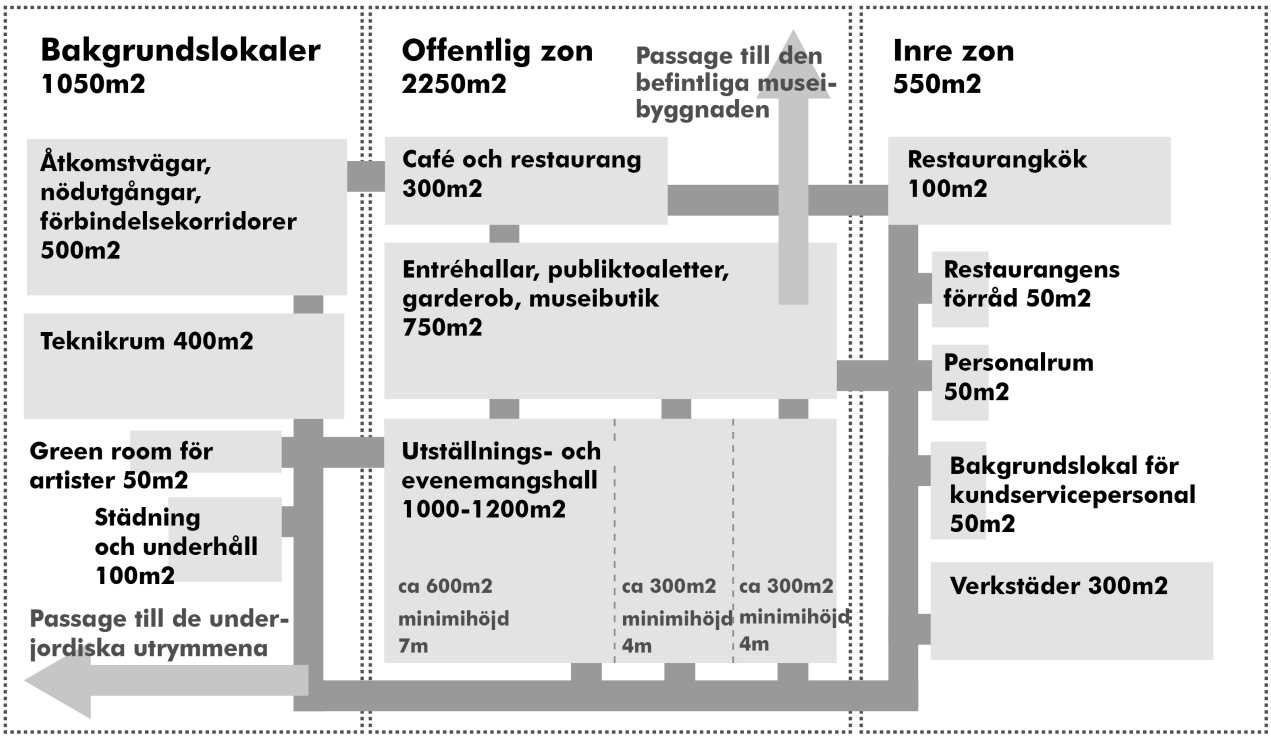

6. GRUNDER FÖR BEDÖMNING AV TÄVLINGSFÖRSLAGEN

I bedömningen kommer juryn att fästa vikt vid bl.a. följande aspekter (ingen prioritetsordning):

- Arkitektonisk helhetsvision och innovativitet.
- En funktionell och flexibel planlösning med mångsidiga användningssyften, inklusive gårdsparken och utomhusområdena.
- Tillbyggnadens placering och karaktär med beaktande av den nuvarande museibyggnadens och gårdsparksområdets värde och skyddsaspekter.
- Hur tillbyggnaden passar in i stadsbilden och stadsstrukturen och bland de omgivande byggnaderna.
- Byggbarhet och helhetsekonomi med beaktande av byggnadens totala livscykel.

Helhetslösningens meriter och utvecklingsbarhet väger tyngre än felfria detaljer i bedömningen.

7. ANVISNINGAR FÖR UTARBETANDE AV FÖRSLAG

7.1 Dokument som krävs, första steget

1:a steget

Tävlingsförslaget ska i det 1:a steget innefatta följande dokument:
- Planritning 1:1 000, skuggad, sol 45° från sydväst.
- Minst två perspektivbilder på exteriören, av vilka den ena ska placeras på fotografi nummer 1 i fotografibilagan E1 till tävlingsdokumenten.
- Minst en inomhusperspektivbild; den tävlande får själv välja vilken bild som bäst illustrerar förslaget.
- Planritningar på utställningshallvåningen och markplansvåningen, 1:400. Planritningen över markplansvåningen ska innehålla alla lösningar på gårdsparksområdet, inklusive planteringar.
- Väsentliga fasader och tvärsektioner 1:400.
- En kort beskrivning av huvudprinciperna bakom lösningen, inklusive de viktigaste ytmaterialen, byggnadssättet, kalkyl över projektets omfattning och jämförelse med rumsprogrammet.
- Vid behov övrigt material som redogör närmare för förslaget.

2:a steget

Separata anvisningar ges om vilka dokument som krävs i det andra steget. Preliminärt kan det konstateras att ungefär samma dokument som i det första steget sannolikt kommer att krävas i det andra steget. Det kommer att krävas fler ritningar med mer exakta skalor, samt detaljritningar som redogör närmare för förslaget. Beskrivningen ska vara mer detaljerad. Inga miniatyrer eller modelleringar kommer dock att krävas.

7.2 Framställningssätt

1:a steget

Tävlingsförslaget ska lämnas in både i PDF-format och som utskrivna planscher. Vidare ska de tävlande lämna in en JPG-bildfil, där en perspektivbild på exteriören och planritningen har placerats ovanpå det fotografi som finns i bilagan.
- PDF-filen ska lämnas in som en fil bestående av två sidor. Innehållet i filen ska vara identiskt med innehållet på de utskrivna planscherna. (PDF-filformatet, lodrätt och utskriftsstorlek 700 x 1 000 mm).
- Utskrivna och publiceringsdugliga planscher (2 st.) ska lämnas in fastsatta på styvt underlag i höjdled, 700 x 1 000 mm. Planschernas innehåll ska vara identiskt med PDF-filens innehåll. Plansch 1 ska innehålla en utomhusperspektiv- och en inomhusperspektivbild som placerats bredvid varandra överst på planschen. Nedanför dessa ska det finnas en planritning över markplansvåningen. Planritningen ska placeras så att Mannerheimvägen löper horisontellt längst ner på bilden. Nedanför planritningen ska det finnas en längdsektion i samma riktning. Övrigt material som illustrerar förslaget (fasader, planritning över området, illustrationer m.m.) kan placeras på planscherna 1 och 2 enligt den tävlandes önskemål.

– JPG-bildfilen ska lämnas in som en separat fil. Bilden ska placeras ovanpå fotografiet i bilaga E2 (filstorlek 1 920 x 2 520 pix. filformat jpg). På bilden ska finnas en perspektivbild av tävlingsförslaget och nedanför denna en skuggad planritning där solen antas lysa 45° från sydväst.

Juryn beaktar inga extra planscher i bedömningen. Alla dokument ska förses med en pseudonym.

Alla identifieringsuppgifter ska avlägsnas från materialen.

2:a steget
Separata anvisningar ges om framställningssättet i det andra steget. Ett större antal planscher kommer att krävas (3–8).

7.3 Tävlingssekretess

Tävlingen är anonym, även under det andra steget. Alla dokument som hör till tävlingsförslaget (filer och utskrivna dokument) ska överlåtas anonymt och förses med en pseudonym.

Planscherna ska lämnas in tillsammans med ett slutet, ogenomskinligt kuvert försett med pseudonym. Kuvertet ska innehålla pseudonymet för tävlingsförslaget samt upphovsmannens (upphovsmännens) namn, adress och telefonnummer. Vidare ska det uppges vem som äger upphovsrätten till förslaget och vem som assisterat planerarna i projektet. Om förslagsställaren /-ställarna anger namnet på sitt företag kommer det att publiceras i anslutning till förslagsställarens namn.

Projektbanken administreras under tävlingen enligt kraven på tävlingssekretess av en person som är oberoende av juryn.

7.4 Inlämnande av tävlingsförslagen

Det första steget i tävlingen upphör enligt den tidtabell som anges under punkt 1.8.

Filerna i tävlingsförslaget (se punkt 7.2 Framställningssätt) ska lämnas in med hjälp av projektbankens (Buildercom Oy) elektroniska plattform. Förslagen ska lämnas in till projektbanken via den personliga länk som de tävlande får per e-post i samband med att de registrerar sig. Närmare anvisningar ges i det e-postmeddelande som de tävlande får när de registrerar sig i projektbanken.

Tävlingsarrangören rekommenderar att förslagen lämnas in till projektbanken i god tid inom tävlingstiden, eftersom den elektroniska plattformen stängs på exakt det klockslag som anges i tidtabellen. De tävlande kan testa hur plattformen fungerar genom att spara sitt förslag där på förhand. De kan lägga till eller ta bort sparade filer fritt inom ramen för tävlingstiden.

Paketet med planschen på tävlingsförslaget ska förses med texten ”Uusi Kansallinen” och lämnas på följande adress inom den tidtabell som anges under punkt 1.8:

Museiverkets registratur (öppet må–fr kl. 9.00–15.00)
Sturegatan 2A
Helsingfors

eller senast samma dag till ett postkontor eller en motsvarande kurirtjänst försett med följande adress:

Museiverkets registratur
PB 913
00101 Helsingfors

De tävlande ska ovillkorligen förvissa sig om att posten eller kurirtjänsten antecknar på försändelsen när paketet har inlämnats och få ett verifikat över att det har inlämnats.

Helsingfors
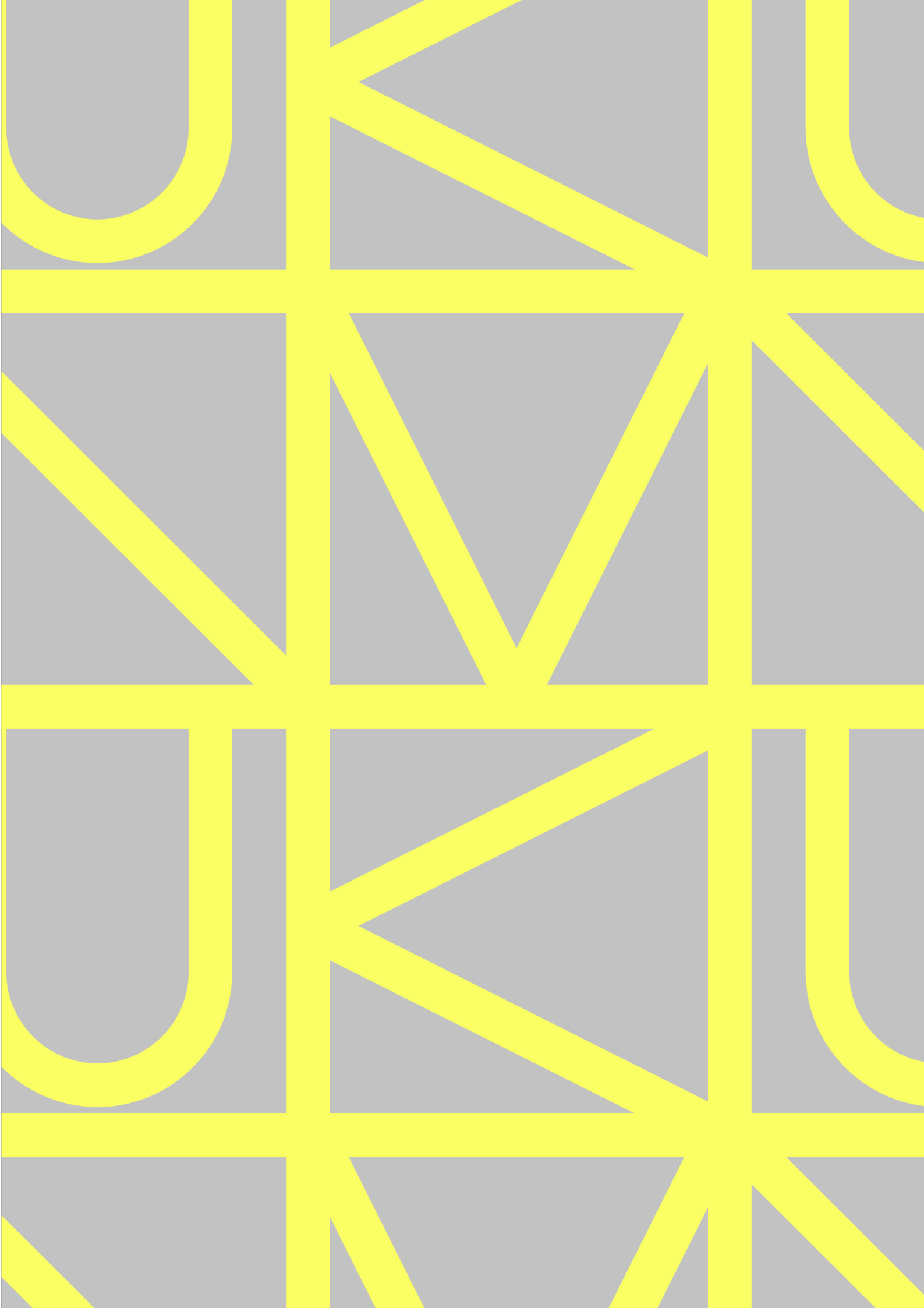
den 4 december 2018
Tävlingsjuryn